

BESZÁMOLÓ

Határtalanul!

HAT-18-02-0167

Kós Károly nyomában, Kalotaszegen és Magyarországon

A pályázat rövid összefoglalása

Az utazás célja, hogy a magyarországi iskola diákjai megismerjék a magyar népi-szecessziós építészet forrásául szolgáló erdélyi népi motívumokat, illetve azt a kulturális és természeti környezetet, ahol az a motívumkincs megteremtődött, amiket Kós Károly és Kozma Lajos épületeik díszítésére használtak, valamint, hogy megismerjék és tanulmányozzák Kós Károly erdélyi épületeit. A partneriskola diákjainak pedig lehetőséget biztosítunk arra, hogy ismerkedjenek városunk, Érd, valamint Budapest, a magyar főváros nevezetességeivel.

Adatok:

- Résztvevő diákok létszáma: 65 fő
 - Magyarországi diákok létszáma: 40 fő
 - Külhoni diákok létszáma: 25 fő
- Résztvevő kísérő tanárok létszáma: 5 fő
 - Magyarországi kísérő tanárok létszáma: 3 fő
 - Külhoni kísérő tanárok létszáma: 2 fő
- A pályázat megvalósításához kapott támogatás összege: **3898500 Ft**
 - Önrész nélkül

A partnerintézmény kiválasztásának szempontjai, a partnerség története

A Kalotaszeg központjában lévő Bánffyhungyadi Octavian Goga Elméleti Líceumot partnerként a Csillagösvény Utazási Iroda ajánlotta Érdén fekvő iskolánknak. Az együttműködés sikerességét előrevetítette a két iskola vezetősége között lezajlott telefonos és e-mailés üzenetváltások hangneme és tartalma. A közös értékek mentén kialakult sikeres kooperáció a magyarországi és a határon túli programok megvalósulása során is tetten érhető volt. A

magyarországi tartózkodás alatt iskolánk szakmai profilját, szaktantermeit, tanműhelyeit is bemutattuk a látogatóknak. Az erdélyi utazáskor a fogadó diákok lakóhelyük (a környező települések) néprajzi ismertetését is fontosnak tartották az iskola bemutatása mellett. A kötelező és fakultatív programok megvalósulásakor mindkét ország területén jellemző volt az, hogy a vendéglátók elkísérték diáktársaikat az eseményekre.

A projekt legfontosabb eredményei, tapasztalatai

A határon átívelő kapcsolatépítő projekt a népi építészetre és kulturális gyökereinkre irányította a résztvevő fiatalok figyelmét. Olyan helyszíneket kereshettek fel a két ország fiataljai, amelyek összetartozásunk erősítéséhez jelentősen hozzájárultak.

Barátságok jöttek létre, a fotókiállításnak köszönhetően értékek születtek. A közös programok eredményeként megvalósulhatott egymásra figyelve az eltérő és a hasonló életkörülmények azonosítása, a hagyományápolás fontosságának felismerése. Meglepő módon erős volt az elfogadás és a közös szabad program, együtt eltöltendő idő igénye mindkét ország fiataljai között. A néptánc oktatásban a magyarországiak lelkesebben vettek részt, a kalotaszegiek türelmesek voltak. A honismereten, hazafias nevelésen túl fontos eredménye volt a projektnek az a gondolat, amelyet az ÉRD TV-nek nyilatkozó Aurori Melinda kísérő tanárnő mondott a magyarországi látogatáskor: "...a magyarországi diákok megismerjék a leszakadt területeit Magyarországnak, tudjanak róla, hogy ott is élnek magyarok, és ugyanúgy beszélünk, mint az itteniek..." A projekt érzékenyítő tulajdonsága megmutatkozott a találkozások után, ranggá vált az utazásokon való részvétel, a határon túli természeti kincsek és kulturális emlékhelyek felkeresése. A két utazást követő időszakban tapasztalható volt a diákok közti beszélgetésekben a határon túli élmények emlegetésének gyakorisága, a következő találkozás lehetőségének keresése, ösztönzése. A projektnek köszönhetően a csoportkohézió a kiutazó magyarországi (eredetileg heterogén) társaságnál igen erőssé vált. A bánffyhungyadi diákokat megismerve önállóan terveztek közös programot, a közösségi média segítségével bővítették kapcsolati hálójukat, ennek eredményeként érdeklődve követték egymás iskolai eseményeit, sikereit. A Nemzeti Összetartozás Napjára már közösen készültünk, és videóüzenet küldésére is sor került Kalo Márk tanár úr támogatásával.

Változások

A tervezett programhoz képest nem történt változás, csak az első – magyarországi – utazás időpontja változott.

Közös termék bemutatása

Az utazások résztvevői mind a magyarországi, mind a kalotaszegi helyszíneken fotókat készítettek Kós Károly munkásságáról, illetve más helyi nevezetességekről. A folyamatosan készülő diákfotókat zárt FB csoportba töltötték fel a résztvevők, ezek közül válogattuk ki a legjobbkat, amelyek töredéke (kb. 200 kép) került kiállításra. A kiválogatott fotókból mindkét intézményben kiállítás készült, melyet a két iskola diákjai, munkatársai és vendégei tekinthettek meg. Az érdi kiállítás után a fotókat egy mappába rendezve lefűztük, így az anyag a későbbiekben is megtekinthető lesz az iskola könyvtárában. Mivel a kiállítás alapanyaga digitálisan rendelkezésre áll, reprodukálása, elemeinek későbbi felhasználása megoldható.

Előkészítő szakasz

„Határtalanul! előkészítő óra időpontja: 2019. február 22.

Előkészítő óra rövid bemutatása:

Az előkészítő órán mindkét utazás résztvevői jelen voltak, a magyarországi utazás egyik programjaként a diákok megismerték Erdély történelmét, néprajzi sajátosságait és az Erdélyi Fejedelemség jelentőségét a magyar történelemben. Az előkészítő óra során a diákok hallhattak Kós Károly pályafutásáról, megismerték legjelentősebb erdélyi és magyarországi alkotásait, valamint a népi-szecessziós építészet sajátosságait. Az előkészítő órát az érdi iskola igazgatója, Dózsa Lajos tartotta meg.

Magyarországi utazás

Időpontja: 2019. február 21-23.

Útvonala: Bánffyhunyad, Budapest, Érd

A program bemutatása:

A Bánffyhunyadi Octavian Goga Elméleti Líceum 25 diákja és két kísérőtanárunk a 2019. február 21-23. között lebonyolított magyarországi utazás során találkozott iskolánk közösségével. Az első állomás a Budapesti Állatkert volt, ahol iskolánk négy tanára és néhány diákja csatlakozott a csoporthoz, és közösen látogatták meg többek között a Kós Károly tervezte Madárházat, majd a Városliget, Vajdahunyad vára, Hősök tere és a Széchenyi Gyógyfürdő megtekintésére és történetük ismertetésére került sor. A szállás elfoglalása után a vacsora előtt a csoport egy esti sétán is részt vett a Corvin-negyedben.

A második napon került sor érdi iskolánk bemutatására, ahol vendégeink megismerhették az iskola történetét, bepillantást nyerhettek a szakmai műhelyek munkájába is. A későbbi külföldi utazásban résztvevő diákjainkkal együtt egy közös foglalkozás keretében tekintettük át Kós Károly alkotói életművét, majd a diákok megajándékozták egymást. Ezután megkoszorúztuk Kós Károly emléktábláját, majd ellátogattunk a Földrajzi Múzeumba, ahol dr. Kubassek János múzeumigazgató köszöntötte a megjelenteket. Az iskolába visszatérve szakács, cukrász és pincér tanulóink ebéddel várták a vendégeket.

A délután folyamán a következő úti cél a Kispesten található Wekerletelep volt, ahol a Kós Károly szobránál történő koszorúzás után az építészeti sajátosságokról és a tisztviselőtelep történetéről beszéltek tanár kollégáink.

A harmadik nap úti tervében a budavári és parlamenti séta szerepelt, a csoport vezetett programban ismerkedett a Mátyás-templom, később az Országház történetével. A partneriskolából érkező diákoktól és kollégáktól a kora délutáni órákban köszöntek el a csoportot kísérő diákjaink és kollégáink.

A magyarországi utazásról az érdi televízió is beszámolt 2019.02.27-ei műsorában.

Külhoni utazás

Időpontja: 2019. április 1-4.

Útvonala: Érd, Budapest, Nagyvárad, Királyhágó, Csucs, Bánffyhunad, Sztána, Kalotaszentkirály, Magyarvalkó, Méra, Torda, Kolozsvár

A program bemutatása:

A csoport 2019. április 1-jén, reggel 6 órakor indult útnak Érdről. Nagyváradon megtekintették a római katolikus székesegyházat és annak kincstárát egy tárlatvezető gyakornok kíséretében, aki ismertette velük a székesegyház és a kiállított kincsek, köztük Szent László hermájának történetét.

A következő állomás a Király-hágó volt, ahol a lenyűgöző tájat megtekintve pihenhették ki a hosszú utazás fáradalmait a résztvevők, emlékként pedig egy csoportképet is készítettek. Már a délutáni órákban megérkeztek Kalotaszentkirályra, így a szállás elfoglalása után a diákok felfedezhették a települést. A vacsora után a kísérőtanárok találkoztak a partneriskola két pedagógusával, akikkel egyeztették a másnapi programot.

Az utazás második napján a csoport Magyarvalkóra látogatott, ahol a felújítás miatt csak kívülről tekinthették meg a református templomot, de ezt követően az Ádám-Éva ház meglátogatásakor ismerkedhettek a népi építészet jellegzetességeivel. A következő állomás Bánffyhunad volt, ahol a helyi lelkész mutatta be a csoportnak a református templom történetét. Ezután érkeztek meg az utazás résztvevői a bánffyhunyadi Octavian Goga Elméleti Líceumba, ahol a diákok egy előadás keretében mutatták be iskolájukat és Kalotaszeg fontosabb településeit, majd saját készítésű süteményekkel vendégelték meg a csoportot.

A vendéglátó diákokkal és tanáraikkal együtt utazott a csoport vonattal Sztánára, ahol lovagoltak és íjászkodtak, egy helyi házaspár pedig bográcsban főtt ebéddel és fánkkel lepte meg őket. Egy rövid séta után érkeztek meg iskolánk névadója, Kós Károly saját maga tervezte házához, a Varjúvárhoz, ahol a diákok elhelyezték az emlékezés koszorúját, illetve csoportképet is készítettek. Az este folyamán Kalotaszentkirályon megismerkedtek a kürtőskalácssütés rejtjelmeivel, a napot pedig táncéjszaki programmal zárták.

A harmadik napi programra is elkísérték a csoportot bánffyhunyadi diákok, együtt tekintették meg a mérai tájházat és a Bivalymúzeumot, ahol megkóstolhatták a bivalytejet és az abból készülő sajtot. Ellátogattak a Tordai Sóbányába, majd a Tordai-hasadékhoz is. Sajnos idő hiányában az utóbbinál tervezett túra elmaradt, csak a fotózásra volt lehetőség, de a látvány így is lenyűgözte az utazás résztvevőit. Ezután érkezett meg a csoport Kolozsvárra, ahol megnézték a Farkas utcai református templomot és a Szent Mihály templomot, illetve felkeresték és megkoszorúzták Kós Károly síremlékét a Házsongárdi temetőben.

A hazautazás napján a résztvevők elbúcsúztak a szállásadóktól, majd újra ellátogattak a bánffyhunyadi iskolába, ahol a két utazás kísérőtanárainak vezetésével megtartották a programot lezáró foglalkozást, és egyeztették a pályázatot bemutató fotókiállításához kapcsolódó feladatokat. A hazafelé vezető úton a csoport még felkereste Csucsán a Boncza kastélyt, illetve a körülbelül kétórás szabadidő alatt felfedezhették Nagyvárad nevezetességeit is. Végül a kora esti órákban érkeztek meg Érdre életre szóló élményekkel gazdagodva.

Értékelő szakasz

„Határtalanul! értékelő óra időpontja: 2019. április 11.

Értékelő óra rövid bemutatása:

Az érdi iskolában, a Kós-napon került sor az értékelő órára, mely során a kísérőtanárok koordinálásával az utazás résztvevői prezentációk segítségével elevenítették fel a kalotaszegi utazást, felidéztek a megtekintett nevezetességeket, az átélt élményeket. Sor került az utazás tapasztalatainak megbeszélésére, illetve kiosztásra kerültek a fotókiállítás szervezésével kapcsolatos feladatok is. Az utazásról szóló prezentációkat az utazók előadásában az iskola érdeklődő diákjai is megtekinthették.

Kommunikáció teljesítése

A projekt megvalósulási szakaszában a helyi média (sajtó, tv) bevonásával népszerűsítettük a Határtalanul pályázatunk elemeit. A helyi híradó bemutatta a bánffyhunyadi diákok érkezését, közös koszorúzásunkat, riport készült vendégeinkkel. Elkísértek a Magyar Földrajzi Múzeumba, ahol dr. Kubassek János igazgató köszöntője után színvonalas tárlatvezetés zajlott. Facebook csoportot hoztunk létre, és a közösségi média segítségével történt a résztvevők tájékoztatása programjainkról, valamint az eseményeken készült fotók megosztása.

A második utazás alkalmával a romániai iskolaújság címlapján publikálta közös projektünket, hazatérve az érdi újság számolt be élményeinkről. Az iskolai Kós-napon az iskola diákjainak, tanárainak, vendégeinek tartott élménybeszámoló prezentációs előadást a résztvevőkből verbuvált diákcsoporthoz. Az iskolai honlapon képek és beszámolók népszerűsítették a programot.

Megjelenési felület:

www.koskarolyszki.hu; FB (közösségi média); Érdi Újság (2019. évi 16.szám és 24.szám); Firkász (iskolai újság); Érdmost (helyi média) Híradó és riportok (<https://erdmost.hu/cikk/koskaroly-nyomaban>)

Fakultatív programok

Nagyváradon sor került a Püspöki Palota kincstárának megtekintésére, Sztánán lovagoltak és íjászkodtak a diákok, Kalotaszentkirályon népszerű hagyományörző programokon vettek részt (kalács sütés, néptáncbemutató, népviselet ismertetés, táncház).